

Fremsat den 13. november 2024 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Jacob Mark (SF) og Mai Mercado (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at sikre beslutningsgrundlag til modernisering af regler om danskernes støtte til velgørende organisationer

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. januar 2026 at tilvejebringe det nødvendige faglige grundlag til at vurdere, om indsamlingsloven skal revideres, med det formål at sikre, at danskerne altid både kan vælge at støtte med et fast beløb og et medlemskab, når de bliver tilbudt at bakke op om velgørende fonde og foreninger.

Bemærkninger til forslaget

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne mener, det bør være nemt og enkelt for danskerne at støtte de velgørende formål, de ønsker, og på den måde, de ønsker det.

Når danskernes mulighed for at støtte begrænses, betyder det, at de velgørende organisationer ikke kan hjælpe lige så mange mennesker, som ellers var tilfældet.

I dag må de velgørende organisationer ikke tilbyde danskerne at blive faste støtter, f.eks. ved en aftale om en fast månedlig donation, når de foretager hus- og gadeindsamling. Organisationerne må kun tilbyde gammeldags engangs-donationer eller medlemskaber med alt, hvad det indebærer af gensidige forpligtelser og modydelser.

Det er problematisk og besværligt for både danskerne og de almennyttige formål, borgerne ønsker at støtte. Borgerne får ikke valgfrihed til at bakke op på den måde, de ønsker. De gode formål, borgerne ønsker at støtte, går glip af midler ved den nuværende støttemulighed, idet månedlige donationer fra private er den ubetinget største indtægtskilde for velgørende organisationer ifølge ISOBRO – Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation.

Derfor bør reglerne om indsamling og hvervning af faste støtter tages op til revision. Dette bør ske på baggrund af et grundigt fagligt forarbejde og en indstilling, f.eks. fra Indsamlingsnævnet, der fører tilsyn og giver tilladelse til indsamlinger i dag.

Indsamlingsloven skal sikre transparens og rammer for indsamlinger i Danmark, så borgerne er trygge ved at donere, og sikre, at det også i fremtiden vil være muligt at lave indsamlinger. Indsamlingsloven skal dog også være tidssvarende og sikre en balanceret vægtning mellem styring og respekt for foreningsfrihedens rettigheder. Det vil sige, at der skal være et proportionalt forhold mellem offentlig regulering og de afledte følger, denne regulering har for fonde og foreningers virke.

Koordinering, etisk kontrol og etiske retningslinjer er i dag med til at sikre, at der er en høj grad af selvregulering inden for medlemshvervning i indsamlingsbranchen. Denne selvregulering vil også være gældende, når det gælder faste støtter, eftersom indsamlingsbranchen vil regulere faste støtter efter de samme principper, som gælder for regulering af medlemshvervning. Denne balance ses i øvrigt uden brug af forbud hos vores europæiske naboer, som vi i andre henseender sammenligner os med.

De nuværende regler skævvrider de velgørende organisationers incitament

Fordi det i dag er langt lettere at hverve medlemmer end faste støtter, har organisationerne et stærkt incitament til at forme deres indsamlingsindsats derefter. Det er uhensigtsmæssigt af flere årsager:

For det første skaber det incitament til, at de velgørende

medlemsorganisationer som f.eks. Brystkræftforeningen og Børns Vilkår hverver og leverer medlemsydelse til pseudomedlemmer, som blot ønsker at støtte økonomisk, men skal indkalde til generalforsamlinger og andre medlemsaktiviteter, der omkostningstunge og ikke skaber værdi for den pågældende borger. Det betyder, at færre penge bruges til formål, borgeren ønsker at støtte, og flere penge bruges til administration og uønskede medlemsydelser.

For det andet betyder det, at velgørende fonde som f.eks. Julemærkehjemmene og Verdensnaturfonden er afskåret fra at hverve nogen form for fast indtægtskilde, da de i sagens natur ikke har medlemmer. De velgørende fonde udgør ca. 25 pct. af indsamlingsorganisationerne, og det er derfor en meget væsentlig grund til at revidere reglerne. I dag tvinger de uhensigtsmæssige regler i nogle tilfælde fonde til at lave støtteforeninger for at kunne tilbyde donorer at støtte på fast basis.

For det tredje kan det virke undergravende for de demokratiske medlemsorganisationer, da pseudomedlemmerne og de »rigtige« medlemmer nødvendigvis må have samme status, serviceres på lige fod og modtage de samme ydelser og tilbud. Det devaluerer medlemskabet for dem, der faktisk ønsker at være medlem, samtidig med at det tegner et skævt billede af hvordan danskerne ønsker at bakke op om gode formål.

Dertil er det som udgangspunkt lovligt i både Sverige, Norge, Finland, Tyskland, Frankrig, Holland, Belgien og Polen, men altså ikke i Danmark.

Et kvalificeret beslutningsgrundlag

Reglerne på indsamlingsområdet er komplekse. Foruden at sikre lovmedholdelighed og transparens i brugen af indsamlede midler har reglerne til formål at balancere mulighederne for at samle ind til gode formål på den ene side og hensynet til borgerne på den anden side. Derfor skal enhver ændring af reglerne på indsamlingsområdet nøje overvejes og konsekvenserne belyses.

Af samme årsag blev indsamlingsloven i 2014 vedtaget, hvor Indsamlingsnævnet samtidig blev oprettet. Nævnet har til formål at give tilladelser til og føre kontrol med indsamlinger.

I 2017 afgav Indsamlingsnævnet en evaluering af indsamlingsloven, i anledning af at den havde været i kraft i 3 år. Den model kan med fordel benyttes igen, så der tilvejebringes et grundigt fagligt beslutningsgrundlag for en revision af reglerne på indsamlingsområdet. I sidste ende skal det bidrage til, at Folketinget får det bedst mulige beslutningsgrundlag for at tage stilling til en modernisering af reglerne, som sikrer, at danskerne får frihed til at støtte velgørende organisationer af alle typer på den måde, de ønsker det.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre beslutningsgrundlag til modernisering af regler om danskernes støtte til velgørende organisationer.

(Beslutningsforslag nr. B 49)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.